

FRANCESC MELCION

Xavier Bosch ha guanyat l'últim premi Sant Jordi

no hagués sabut integrar tots els elements abans esmentats en una trama novel·lística coherent i ben articulada, poblada per uns personatges que experimenten en la pròpia pell els efectes de l'entorn -laboral, social, ideològic- en què viuen.

Les dues virtuts principals

Dues són, fonamentalment, les virtuts de *Se sabrà tot*. En primer lloc, la galeria de personatges, prou diversa, rica i ben dibuixada per oferir un mostrari notablement representatiu de la gent que es mou per les diferents esferes de la societat descrites en la novel·la. Aquest mostrari inclou polítics honestos i corruptes, empresaris espavilats o sense escrúpols, una colla de periodistes en què n'hi ha de vulgars, de brillants i de desganats, una astuta agent dels Mossos d'Esquadra, uns quants immigrants honrats i laboriosos, i dos joves musulmans captats per la ideologia jihadista. L'altra virtut important de la novel·la és l'habilitat amb què Bosch ha ordit un argument en què les evolucions dels personatges i els diferents plans de l'acció -l'especulació immobiliària, el tràfec periodístic i la preparació d'un atemptat- acaben encaixant com peces d'un trencaclosques, sense grinyolar.

El resultat és una novel·la consistent i assequible, amb reflexions interessants i escrita amb un estil net, directe, positivament vivaç.*

**Novel·la
Jordi Capdevila**

Un boig de sinceritat

“Res no és mentida i tot és irreal”, diu el principal protagonista de la novel·la *Olor de violetes*, una història que respira innocència, ingenuïtat, sinceritat i perfils poètics però que, en el fons, és prou crua, dura i a voltes violenta. És com la veu d'un nen que no s'està de dir mai el que pensa i veu, i el que somia i el que no li agrada de la vida. Una sinceritat que avergonyeix els adults que l'envolten, ja que posa en evidència l'engany, i la hipocresia i la violència de la vida madura: el món estrambòtic de les persones considerades normals.

Una novel·la que s'inicia quan uns pescadors troben el cadàver d'una dona surant sobre el mar “panxa enlaire, ben mort, però content”.

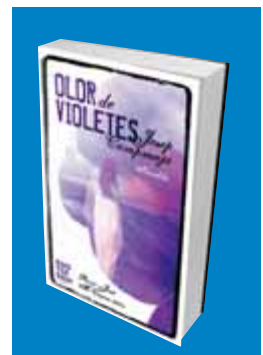
L'entrellat d'un amor alegre es va desgranant amb la veu desfermada i impetuosa del narrador, un malalt intern d'un hospital psiquiàtric que inicia cada capítol de la seva existència dient el que vol fer i ser en la vida. És un pacient particular perquè considera que està ben sa, però representa tant a fons la malaltia “que fins i tot jo mateix, algun cop, he arribat a creure-me'n el rol”.

Amb els seus desitjos, recels, anhels, amors, odis, fracassos i frustracions, el protagonista va conformant una història realment embogida que es va enfortint amb les imatges del món oníric i a voltes màgic del narrador. És un doll de vivències, imaginacions i desitjos que embolcalla sense parar realitat i ficció, per acabar explicant tot el sentit de la seva existència i de totes les existències que l'envolten. Si és que en tenen, perquè del seu diari se'n pot desprendre que en pot tenir ben poc, de sentit, la vida, quan fins i tot la mort pot deixar una despulla somrient sobre el mar.

Els somnis de la dona misteriosa

I entre les persones més properes al protagonista hi ha una dona misteriosa que també va explicant els seus somnis i que acaba ingressant en el mateix sanatori mental per ser a prop del narrador, ja que havia estat una persona cabdal en la seva existència. Els encontres i desencontres d'aquests dos personatges permetran entendre un desenllaç tràgic però que deixa una imatge de satisfacció a la víctima.

Amb l'afegitó que el protagonista encasta enmig del seu diari diferents poemes breus i un sonet que ell mateix ha copiat del bloc robat a una infermera de l'hospital i que acaben d'afegir més olors i tons a una història ja en si prou pintoresca. Però com en la vida, en la narració predomina l'olor de violetes que fins i tot aporta el perfil definitiu del llibre.*

Olor de violetes

Josep Campmajó
Premi Just M. Casero
Amsterdam
Badalona, 2010
Preu: 16 euros
Pàgines: 190

És una obra consistent escrita amb un estil net i directe

de comunicació. El resultat és un retrat complet de la realitat de la capital catalana -un retrat que, més enllà dels fets específics i dels escenaris concrets, podria ser, també, el de qualsevol capital europea.

En aquest retrat, Bosch hi barreja, d'una banda, els interessos econòmics i els tripijocs empresarials dels grans grups mediàtics, les mesquineses i les corrupteles de la política i una obscura operació urbanística i, de l'altra, un seguit d'escenaris i situacions simptomàtiques de la Barcelona de principis del segle XXI, la que en molt poc temps ha sofert un canvi estructural a causa de la globalització, un canvi que s'ha

concretat en l'arribada massiva de nous immigrants i, després de l'11-S i de l'11-M, en la paranoia provocada pel terrorisme islàmic.

En qualsevol cas, ni tots els coneixements directes de la realitat de què disposa Bosch ni tampoc tota la seva sagacitat sociopolítica haurien servit de res si, a l'hora de la veritat,

Asa Larsson en una estada recent a Barcelona

Sang vessada

Asa Larsson
Traducció: Núria Vives
Columna
Barcelona, 2010
Preu: 18,50 euros
Pàgines: 364

ça de les manifestacions humanes és omnipresent i trava el conjunt de manera ferma, Larsson du el lector a una comunitat petita, pràcticament tancada, en què l'assassinat d'una rectora actua com a guspira d'un foc que crema de manera subterrània. En comptes de pintar amb un pinzell, l'escriptora ho fa amb un bisturí. Les seves línies obren i esquincen el teixit amb què treballa: l'incerta quan empra, com a eines narratives, tot allò que, generalment, es pensa i es malpensa i no es diu. Així, amb calma, esberla la closca d'un paisatge tècnicament idíl·lic -un poble petit, amb casetes endreçades, amb una natura dominada, amb la confiança pròpia de les poblacions en què no hi ha forasters- i hi fa aparèixer tot allò que s'associa al lliure exercici de la mes-

quina, l'egoisme i una certa curtesa moral.

A tot això, paga la pena de remarcar que hi ha un element que afegeix interès a la trama si es llegeix en àrees sotmeses a la influència del catolicisme romà. La presència de representants de l'Església protestant aporta una manera de fer poc habitual a les contrades meridionals que els habilita, amb un cert exotisme, amb unes característiques que els allunyen dels estereotips associats als usuaris de la mediterrània sotana.

Mirada femenina eficaç

D'altra banda, *Sang vessada*, que té els ingredients de la novel·la negra -morts violentes, passions poc confessables, policies...-, rep bona part de la seva eficàcia com a narració del fet que ha estat

escrita per una dona. Sense que calgui entrar en debats de sobretaula, es pot dir que la mirada femenina, quan arriba al paper, té unes característiques que no s'acostumen a trobar en els productes de la mirada masculina. No es parla de literatura per a les unes o per als altres -no aquí, no ara-, però sí de maneres de fer: la segona novel·la de l'escriptora sueca manté un ritme narratiu continu en què els fets se succeeixen sense els temps morts que delaten els textos prefabricats, però en què no hi ha pàgines senceres dedicades a accions espectaculars que trasbalsen tothom i ho capgiren tot. Les morts són discretes, quasi inexistents..., són gairebé només algunes de les petites coses que s'endrecen per ordre divina, si s'atorga a l'escriptora la qualitat d'ens creador.*